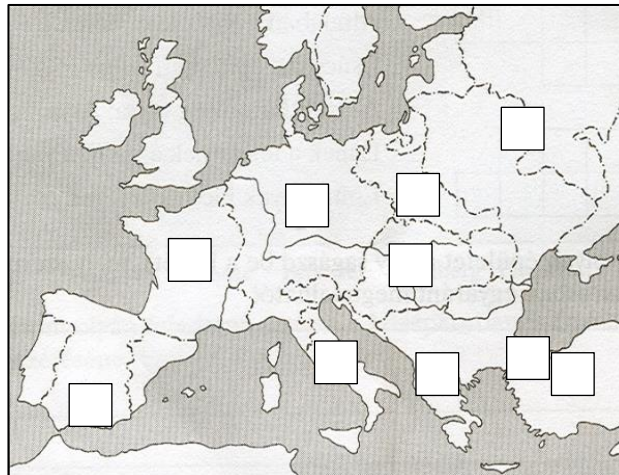
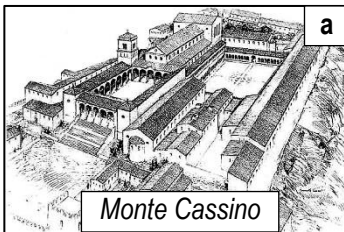

Sorszámod:

Elért pontszámod: /130 pont

1. Írd a képek betűjelét a térkép megfelelő négyzetébe! Egy betűjel csak egy helyre kerülhet!

2. Írd az alábbi információk betűjelét a táblázat megfelelő részébe! Egy betű csak egy helyre írható! Ha egy-egy információ az adott magyar korszak csak egy részében is, de már megjelent, akkor az jellemző a korszakra!

- a) a nádor bíraskodási feladatokat is ellát
- b) nemesi vármegyék működnek
- c) várispánságok működnek
- d) a besenyők beköltöznek
- e) a köznemesség egységesülése befejeződik
- f) román népesség él Erdélyben
- g) Dráván túli és erdélyi nemesek adómentességet kapnak
- h) a bárók főnemesi renddé válnak
- i) az átlagos jobbágyi teleknagyság a negyedtelek
- j) minden nemes úriszékállítási jogot kap

Árpád-kor	Anjou-kor	15. századi Magyarország	mindegyik időszak

3. Karikázd annak a 3 címnek a betűjelét, melyek viselői a 15. század végén nem számítottak hazánkban az „igazi bárók” közé!

- A) királynéi kertészmeister
- B) nádor
- C) királyi ajtónállómester
- D) erdélyi vajda
- E) pozsonyi ispán
- F) budai ispán
- G) szörényi bán
- H) temesi bán

4. Mit jelentettek a magyar középkorban az alábbi idegen kifejezések? Írd mellé jelentésüket!

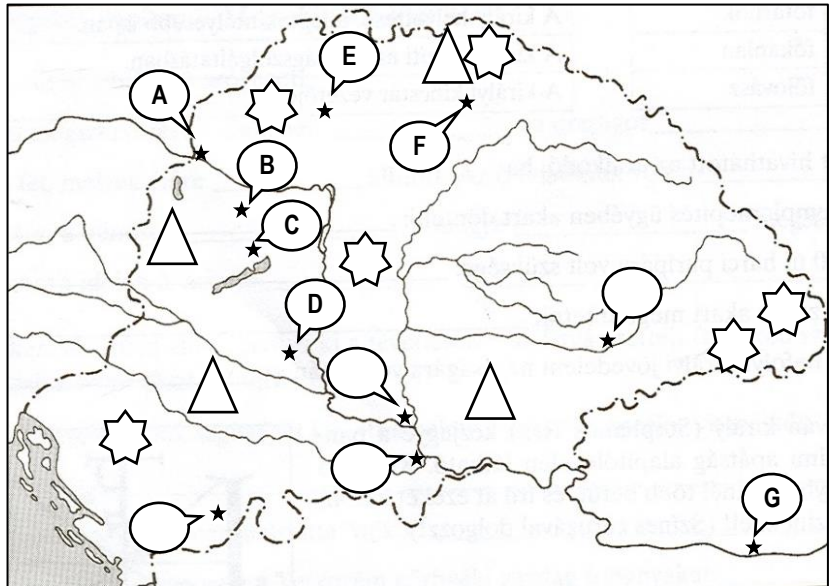
- a) hospes=.....
- b) bandérium=.....
- c) comes=.....
- d) gerébek=.....
- e) honorbirtok=.....
- f) csízió=.....
- g) dormitórium=.....
- h) seniorátus=.....

5. A feladat a középkori Magyar Királysággal kapcsolatos. A táblázat adatai, valamint a térképmagyarázat segítségével írd a térképről helyes **betűjeleket** a táblázatba, illetve a táblázatban megadott **számjegyet** írd a térkép megfelelő alakzatába! Zárójelben megadtuk, hogy a számokat a térkép hány helyére kell írnod, valamint a betűkből mennyit kell a térképről a táblázatba írnod.

térképre írandó számjegy(ek) / térképről írt betűjel(ek)	adat, leírás
	(1) Rövid ideig egyetemi város, Csezmicei János székhelye.
1	(1) I. Zsigmond zálogba adta ezt a területet.
2	(1) Nyestbőradóját ez a terület hamar pénzre váltotta.
3	(2) Szász népcsoport területe.
4	(1) A Kőszegi-család befolyási területe a 14. század elején.
	(1) Királyi sereg győzelmének helyszíne a 14. század elején.
5	(1) Báthory István és Kinizsi Pál győzelmének helyszíne.
	(1) Görög nyelvű női kolostor.
6	(1) II. Mohamed szultán kudarcának helyszíne.
	(1) Királyi pénzverő központ.

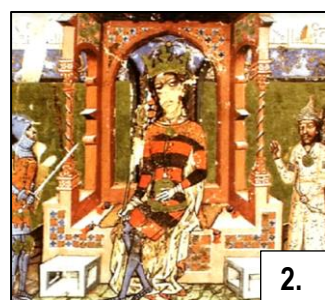
térképmagyarázat:

- ★ : település
- △ : terület, országrészt
- ☆ : népcsoport
- d : településre, helyszínre mutató

6. Töltsd ki a táblázat üresen hagyott részeit a megadott adatok, saját ismereteid és a képek alapján!

történelmi időszak (század)	országnev	a képhez kapcsolódó meghatározó történelmi esemény(sor)	a képen látható vagy ahhoz köthető egy személy neve	a kép száma
	Magyarország	kalandozások		
	Német-római Császárság		VII. Gergely	
IX.	Magyarország	hűbériség kialakulása	Lackfi István	
		rendiség kialakulásának kezdete		6

7. Töltsd ki a táblázatot a megadott leírások betűjeleivel! Egy cellába csak egy betű kerülhet!

- A) keresztes háborúk B) éghajlat lehűlése C) szerb vereség a töröktől D) kancellária megalakulása
 E) egy pogány római katona keresztény lesz F) királyi hatalom kiterjesztésének igénye G) kunok behódolása
 H) A Római Birodalom kettéosztása I) törzs- és nemzetséggfők katonai uralma megszűnik
 J) Fülöp pápai követ követelése K) muszlim hódítók elűzésének terve L) III. Béla uralkodása
 M) csökkenő termelés, élelmiszerhiány a 14. században N) kereszténység terjesztése a Római Birodalomban

oka, előzménye	történelmi esemény	következménye
		járvány, népesség csökkenése
	vármegyék alapítása hazánkban	
	Hód-tavi csata	
fényesség a damaszkuszi úton		
		kereskedelem, kulturális kapcsolatok megerősödése
Mánuel császárnak fia születik		

8. Melyik két szöveges adatot, képet kell megcserélni soronként ahhoz, hogy helyes legyen az időben balról jobbra haladó időrendi sorrend? Írd a sorvégi téglalapokba a megcserélendő két betűjelet!

az összes jobbágy szabad költözési jogát kimondják **A** → szolganépek, libertinusok, egységesülése **B** → jobbágyréteg létrejötte **C** → várnépek és királyi szolgák működtetik a várispánságokat **D**

Claudius uralkodása **A** → Tiberius uralkodása **B** → Diocletianus uralkodása **C** → Theodosius uralkodása **D**

magyar vereség Rigómezőnél **A** → pozsonyi csata **B** → poitiers-i csata **C** → Konstantinápolyból Isztambul lesz **D**

 A → **B** → **C** → **D**

magyar uralkodók uralkodása

 A → **B** → **C** → **D** → **E**

a2
b2
c2
d2
e2
f2
.../12

a2
b2
c2
d2
e2
.../10

9. Az alábbi leírások valahányadik mondatának vagy mondatainak tartalma hibás vagy helytelen. Írd a hibás, helytelen mondat sorszámát vagy sorszámait a leírás utáni téglalapba!

a) Imre herceget Gellért püspök nevelte. Nagy valószínűséggel megnősült. Kiváló hadvezér lehetett. 1031-ben halt meg a pilisi erdőben történt vadászat közben.

b) II. András uralkodása a magánvagyonok növekedését hozta magával. Dalmáciai hadjárata idején kapta a hírt, hogy felségét meggyilkolták. A Merániából érkezett Gertrudist a Pilisszentkereszten temették el. A király néhány évvel későbbi kereszties hadjárata során új feleséget is hozott magának a Szentföldről.

c) Bandériumok az Anjou - korban jelentek meg hazánkban. A telekkatonaságot Zsigmondnak köszönhetjük. A nemesi mozgósítás szerepe a 15. század közepére - Európához hasonlóan - nálunk is jelentőségét veszítette. Mátyás zsoldoseregében már lengyel, cseh zsoldosok is harcoltak.

d) A földesúr-jobbágy viszonyt ugyan szabályozni próbálták országos törvényekkel, de alapvetően a helyi szokásjog határozta meg. Így fordulhatott elő, hogy a kilencedet sem szedték be mindig mindenhol. A robot viszont meghatározó jobbágyteher lett a 14. század közepétől. Az egyre rendszeresebbé váló hadiadót viszont teleknagyságtól függően fizette a jobbágyaság.

e) A 14. század eleji párizsi egyetem a pápa védnöksége alatt jött létre. Az alapképzés után a diákok teológiai, jogi, orvosi karokon tanulhattak tovább. A karok élén rektor, az egyetem élén a dékán állt. A vitának fontos szerepe volt az oktatásban.

f) A honfoglalás folyamata lehet, hogy már 895 előtt elkezdődött. A Kárpát-medence erdélyi területein bolgárok, északon morvák éltek. Zalavár környékén a maradék avar népesség csoportjai voltak megtalálhatók. A medence közepén óriási ártereket vehettek birtokba őseink.

10. Oldd meg az idézetanalógiákat! (analógia = az egyik esetben meglévő kapcsolat működik a másik esetben is)

a) Ha „Nagy Lajos uralkodása idején egyes helyeken, sőt egész Magyarországon is pestisjárvány volt.” = **Küküllel János**, akkor „Midőn a magyarok elvesztették ennyi erénnyel jeles királyukat, egyszerre oly nagy félelem fogta el őket, mintha fejedelmükkel együtt régi virtusuk, erejük, hősiességük, és hírnevük is veszendőbe ment volna.” =

b) Ha „Ott leráncigálták kocsijáról, taligára tették, és Kelenföld hegyéről letaszították.” = **1046**, akkor „És amikor már több oldalon is nyitva állt az út a királyi csapat előtt, a király anélkül, hogy felismerték volna, utat talált az erdő felé.” =

c) Ha „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.” = **Jeruzsálem**, akkor „Ha pedig nem akartál volna inni, pofonokkal kényszerítettek, az az egy bizony nem nagyon tetszett...” =

d) Ha „...az isteni kegyelem intéséből Asztrik püspököt, kit más néven Anastasiusnak mondanak, a szent apostolok küszöbéhez küldte...” = **12. század**, akkor „VOLEK SIRALOM THUDOTHLON SYRORMOL SEPEDYK BUOL OZUK EPEDEK” =

e) Ha „Egész megyéket vagy bármiféle méltóságokat örök tulajdonul vagy birtokképpen nem adományozunk.” = **Aranybulla kiadása**, akkor „Sőt ellenkezőleg, épenséggel ne legyen joguk ezt megtenni, hanem birtokaik jog és törvény szerént, tisztán és feltétlenül, minden ellenmondás nélkül, legközelebbi atyafiaikra és nemzetségeikre háromoljanak.” =

a1

b1

c1

d1

e1

f1

.../6

a1

b1

c1

d1

e1

.../5

11. A táblázat mely állításai kapcsolhatók a felsorolt személyekhez?

Ha az adott leírás egy konkrét személyhez kapcsolható, válaszd ki a felsorolásból és írd a táblázatba a nevét! Más esetben tegyél „X”-et a táblázat megfelelő sorába! Egy-egy sorban tehát vagy egy név, vagy egy „X” szerepel.

személyek: Csák Máté, V. László, I.(Könyves) Kálmán, I.(Orseolo) Péter, Ernusz János, Kis Pippin, I. Murád, Zách Felicián, Johannes Gutenberg, Szaladin, Biborbanszületett Konstantin, Kézai Simon, Péter ispán a 13. század első feléből, Szent Benedek, Assisi Szent Ferenc

leírás	csak ehhez az egy személyhez kapcsolható (név beírása)	két felsorolt személyhez kapcsolható	egyik felsorolt személyhez sem kapcsolható	a felsorolásból kettőnél több személyhez kapcsolható
Magyar őstörténettel kapcsolatos írások, információk.				
Kora középkorban (kb. 500-1000) élt.				
A cseh Ottokár ellen harcolt.				
Iszlám vallású volt.				
Egyenesági rokonságban állt Vazullal.				
Hunyadi László kivégeztetése.				
15. században élt.				
Biztos, hogy kivégzés által halt meg.				

12. Válaszolj a képekkel kapcsolatos kérdésekre!

a) Miért lepődne meg egy ókori római, ha fürödni volna kedve egy mai „közfürdőben”?

b) Mikor kezdődik az a program, mely egyértelműen az Anjou-korhoz köthető?.....

c) Hány program kapcsolódik egyértelműen csak az ókori római történelemhez?

Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda

Felnőtt belépőjegy szekrényhasználattal

5 300 Ft-tól

TOVÁBBI INFÓ

KOSÁRBA TESZ

Felnőtt belépőjegy kabinhasználattal

6 200 Ft-tól

TOVÁBBI INFÓ

KOSÁRBA TESZ

12:10 - Savaria Legio Egyesület - hadgyakorlat

14:00 - A Collegium Gladiatorum Hagyományőrző Egyesület bemutatója

14:20 - Kassai Lajos és a Szilaj Dobkör - lovasíjász bemutató

14:35 - Magor és Aja Gur Hagyományőrző Egyesületek - nomád életmód- és harci bemutató

15:00 - Csallóközi Lovasíjászok - Északi Gárda - Legio I. Adiutrix : hun – germán - római csatajelenet

15:30 - I. Otto lovassága - akik legyőzték a magyarokat - a Timetrotter lovasainak élő történelemórája (10. sz.)

16:00 - Lovagi torna a Szent György Lovagrend, a Diósdai Lovagok és a Memento Mori cseh lovagjainak részvételével

16:45 - Szabó László, királyi solymász bemutatója

17:00 - Artistica Anam Cara - középkori mutatványosok

18:00 - Kapuzárás

www.savariakarneval.hu

13. Mutasd be a Magyar Királyság városfejlődésének folyamatát, várostípusainak főbb jellemzőit a tatárjárás utáni időszaktól I. Mátyás haláláig! Fogalmazásodban használd fel a mellékelt információkat, forrásokat! **Ügyelj** a szöveg tagolására és a helyesíráásra!

A korábban meglévő vagy újonnan alapított települések kiváltságolásával [IV. Béla] megalapozta a középkori magyar városhálózatot és ennek a városfejlesztő politikájának talán legszebb ékköve volt Buda, melyet ő alapított. *(Magyarország története 8. rész)*

Megszaporodott a mezővárosok száma is. A városfal nélküli, ezért nagyobb területű jobbágyok lakta mezővárosok heti vásárokat tartottak, ezek mellé ipar is települt. *(zanza tv)*

város neve	becsült népessége a középkor végén (fő)
Pest+Buda	15.000-20.000
Kassa	7.000
Pozsony	5.000
Sopron	3.500-4.000
Graz	7.000
Párizs, Velence, Milánó	>100.000

Buda városának jogkönyve éppen Zsigmond uralkodása alatt nyerte el végleges formáját. *(Magyarország története 12. rész)*

A város és az egyszerű hospes település között a választóvonal ott húzódott, hogy a város mindenféle ügyben ki lett véve a megyésispán joghatósága alól. *(Magyar Kódex)*

A szabad királyi városokat a király 1405-ben tanácskozássra hívta. *(Magyar Kódex)*

Kódex)

A királyi városok fellebbviteli bíróságaként a tárnokmester bíróságát jelölte ki. *(Magyar Kódex)*

A magyarországi kiváltságolt városok lakóinak többsége német volt. *(Magyar Kódex)*

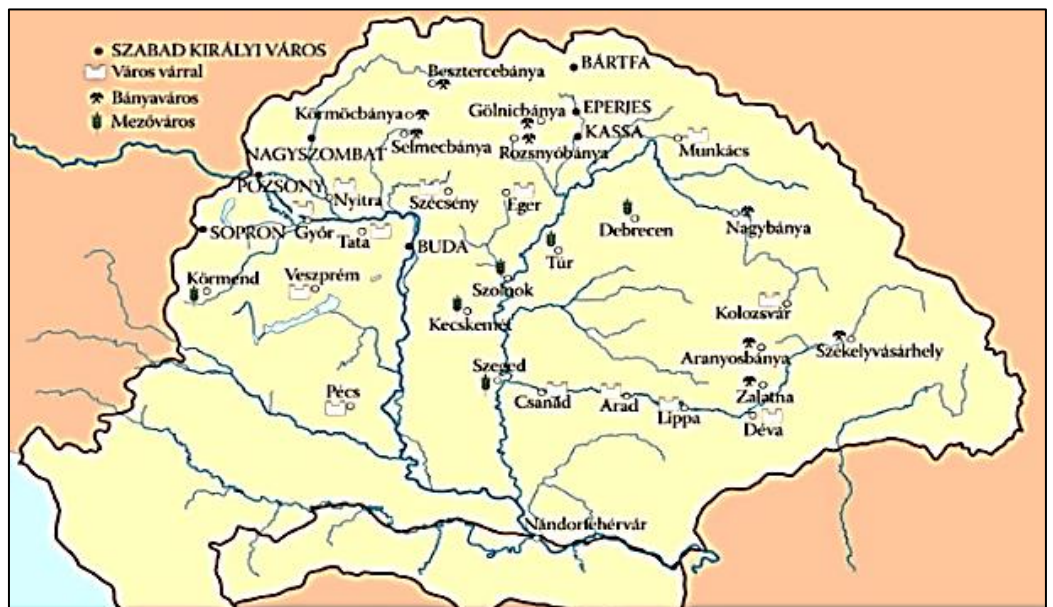
A városi polgárok a többi rendhez hasonlóan nem voltak egységesek. A 15. században már egyre többen foglalkoztak iparúzással is. *(Magyar Kódex)*

A városok jelentős része túlszűfolt volt, de ez a városfalakon túli külvárosokra már nem volt jellemző. *(Magyar Kódex)*

Európa városlakóinak becsült aránya a középkor végén	15%
Magyar királyság városlakóinak becsült aránya a középkor végén	<10%

Mária Magdolna- templom

14. feladat: PPT teszt

/1)

/2)

/3)

/4)

/5)

/6)

/7)

/8)

/9)

/10)

/11)

/12)

/13)

/14)

/15)